

Иван Добрев

**БАЛКАН И БЪЛГАРСКИТЕ ИМЕНА
В ОБЩОБАЛКАНСКИ И ИЗТОЧНОЕЗИКОВ
КОНТЕКСТ**

Професорски хабилитационен труд под заглавие:

***Общи и частни проблеми на Българската Ономастика
в нейния общобалкански контекст. София, 2001***

И все пак, настоящото, малко по-разгърнато, но въпреки това, все още декларативно твърдение е нещо много повече от директното приемане и определено бруталния опит за налагане на изобщо неаргументираното мнение, че българи и кидарити са едно и също нещо и то в “големия и тъмен кюп” на изобщо недоказаната главоблъсканица измислица, в основата на която клонът на кидаритите, равно на чадар-булгар, се отделил от своите сънародници юех-чих, равно на тохарите, “от тяхната Кушанска династия” [Табаков 1999, 42], т.е. както си позволяваме да перефразираме, равно и на кушаните.

И какви са тези назидателно-неуместни упреци обвинения за пренебрегване сведенията на М. Хоренаци и призови към “съвременните изследователи в България да си дадат труда и без предубеждения да потърсят отговорите на тези и много други въпроси. Ако не го сторят, ще покажат провинциална ограниченост” [Табаков 1999, 33] - много осъдителна липса на научна осведоменост и пределно висока степен на общокултурно невежество е да не знаеш, че още от времето на полагането основите на Прабългаристиката, всеки един, по-малък или голям, достатъчно почтен и добросъвестен български изследовател се чувствава морално задължен да започне или най-малкото “да премине” покрай този арменски хронист.

Но пак тези същите, отвъдокеански израснали и школувани псевдонаучни субекти, покрай всичко останало, освен това ни и обясняват и разясняват и по-редките, източните езици, защото те безспорно си мислят, че ние, местните и белязани още и с “провинциална ограниченост” и “невежество” “съвременни изследователи”, заради това, че продължаваме да игнорираме сведенията на “Хоренатц'и” (Sic!??), надали и през праг сме виждали и чували за такъв език като арабския например и именно поради тази причина ни и “просвещават”, че втората съставка от *сакалиба* на “по-късните Арабски – дали някой ще ни каже защо и тук има главна буква (И. Д.) – автори” е множествено число от “етнонима “Саклаб”, а “-ЛАБ” и “-ЛИБА” като окончание се употребява с Арабското – пак главна буква!?? (И. Д.) – значение “облечен/и като” в смисъл на “подобни/приличащи” на Сака/Скитите” [Табаков 1999, 33].

Така че тук е повече от излишно да се заема смешно-жалката поза на “борец за народни правдини” и да се търсят каквито и да е “завладявания” и “руски шовинистични напъни”, докато току-що анализирани, лично негови “араболингвистични напъни”, издаващи единствено и само абсолютно лингвистично невежество, никога няма да приближат Прабългаристиката “до нивото на съвременната историческа наука”, а точно обратното, ще я отдалечат и ще продължават да я отдалечат на разстояние, където тя вече няма да бъде наука и където отдавна се намират писанията на някои от “видните съвременни български историци прабългаристи”, стилът и методът на които между впрочем не се отличават особено от тези на въпросното лице [срв. Табаков 1999, 33-34].

В случая освен това, нищо не изключва възможността тази синтактична конструкция да е и “персийски изафет” от добре известното *бахл*, само че тук метатезирано до *бахл* и *кадар*, връзката при което е пак *-и*, но резултативното значение вече е съвсем различно и следва да има вида “бахли кадар, кадарски бахли”, само идентификацията и доказването на които като българи безспорно трябва да бъде предмет на специално и много по-обширно индивидуално изследване, цялостното и напълно убедително провеждане на което изисква, както на всички останали места в Прабългаристиката, лингвистична компетентност и квалификация, каквито не притежава нито един от изявяващите се или правещи опити да се изявят съвременни български, най-точно псевдолингвистични историци, обичайното амплуа на които е да отъждествяват и обясняват като еднородни какви ли не собствени имена, включително и етноними, фонетичните различия между които са от Небето до Земята, като например *олхонтор* и *оногундур* [Табаков 1999, 46], без изобщо и да си помислят и още по-малко да държат сметка за реалните езикови факти и генетико-историческите процеси, през които те преминават.

Доста преди това обаче, пак някъде от същото място потегля, преминава Дон, стига до границите ромейски, взема разрешение от Маврикий да премине Дунава и да се засели в земите му още един прабългарски хан и това е добре известният вече в съвременната българска историография прабългарски хан Булгарис, който в изворите е назван не чрез своето лично, а чрез преносното си, производно от общия етноним име и който сто години преди Аспарух преминава Дунава и се заселва на юг от р. Дунав, с което, както твърди Д. Табаков [1999], без обаче да привежда необходимите аргументи, не само се присъединява към вече живеещите тук българи, но и променя напълно етническият облик на тези земи [156-161,240-241].

А от Вътрешна Скития, равно на Средна Азия, още преди края на II в. излизат, пресичат Чора-Дербенд и през клисури и дефилета се пръскат по високопланинските долини и котловини на Кавказ двете големи групи племена от българската група на тюркското езиково семейство - болгари и хазари, докато третият брат, Аварис или Авариг, в зависимост от това дали към гръцката или към арменската морфология биха наклонили предпочитанията на хрониста, ако беше решил да спомене и неговото име, се отделя още преди преминаването през Чора, поема пътя на север край Каспийско море, не толкова за да бъде много по-късно мимоходом и спорадично упоменат в старата руска литература като един от множеството обри, преминали през земите на славяните, колкото за да достигне и завладее днешните унгарски земи, където да изгради и установи своя Аварски хаганат, оказвал влияние и направлявал съдбините на цяла Европа в продължение на няколко века след това [срв. Табаков 1999, 161,167].